

BESKÆFTIGELSESREGION
MIDTJYLLAND

ARBEJDSMARKEDSOVERBLIK

– Overblik over arbejdsmarkedet i Midtjylland

1. halvår 2011

INDHOLDSFORTEGNELSE

REKRUTTERINGSSITUATIONEN I MIDTJYLLAND	2
PROGNOSE FOR BESKÆFTIGELSEN I MIDTJYLLAND	5
PROGNOSE FOR LEDIGHEDEN I MIDTJYLLAND	9
BAGGRUNDSMATERIALE OM REGION MIDTJYLLAND	14

OVERBLIK OVER ARBEJDSMARKEDET

I Midtjylland

Arbejdsmarkedet i Midtjylland har igennem 2009 og 2010 været påvirket af lavkonjunkturen, som har medført faldende beskæftigelse og stigende arbejdsløshed. Beskæftigelsesregionen vurderer, at beskæftigelsen er faldet med 19.600 i 2009 og 12.750 i 2010, en nedgang på h.h.v. 3,0% og 2,0% – og samtidig er bruttoledigheden steget fra et rekordlavt niveau på 1,9% i midten af 2008 til 5,1% i starten i oktober 2010. Nettoledigheden – dvs. antal ledige ekskl. de aktiverede – er steget fra 1,1% i 2008 til 3,1% i oktober 2010.

De seneste tal og tendenser for udviklingen på arbejdsmarkedet indikerer, at det midtjyske arbejdsmarked har oplevet en mindre negativ konjunkturudvikling i 2010 sammenlignet med 2009. Og i 2011 og 2012 forventes en mere positiv udvikling. Dog forventes ikke store ændringer i det nuværende ledigheds- og beskæftigelsesniveau på et overordnet niveau.

Den branchefordelte beskæftigelsesprognose viser, at der forventes en mere positiv udvikling inden for industrien, bygge og anlæg og dele af den private servicesektor i 2011 og 2012. Derfor forventes også ledigheden at falde mest inden for de grupper, der er beskæftiget inden for de mest konjunkturfølsomme erhverv. Modsat forventes lidt stigende ledighed blandt faggrupper med beskæftigelse inden for offentlig administration, undervisning, sundhedssektoren og det pædagogiske område på grund af besparelser i den offentlige sektor. Denne udvikling forventes at påvirke ledigheden blandt mænd i nedadgående retning, mens kvinders ledighed forventes at holde sig nærmest uændret.

Konjunkturudviklingen betyder, at meget få virksomheder i Midtjylland har problemer med at rekruttere arbejdskraft. I 2. halvår 2010 blev der kun registreret 1.106 forgæves rekrutteringer mod 13.500 i 2. halvår 2007. Der er dog fortsat registreret enkelte rekrutteringsproblemer inden for 'Bygge og anlæg', 'Hotel og restauration', 'Salg, indkøb og markedsføring' og 'Landbrug, skovbrug mv.'.

Erhvervsstrukturen i Midtjylland er især i Vestjylland overrepræsenteret med industriarbejdspladser, mens den private servicesektor fylder mere i Østjylland.

Den demografiske udvikling forventes at medføre en svagt stigende arbejdsstyrke i de kommende 10 år i Midtjylland. Dog forventes en skæv geografisk udvikling med faldende arbejdsstyrke i Vestjylland og stigende i Østjylland.

Arbejdsmarkedsoverblik for 1. halvår 2011 indeholder en kort beskrivelse af den seneste udvikling på arbejdsmarkedet i Midtjylland og en prognose for udviklingen i beskæftigelsen og ledigheden i Midtjylland frem til 4. kvartal 2012.¹

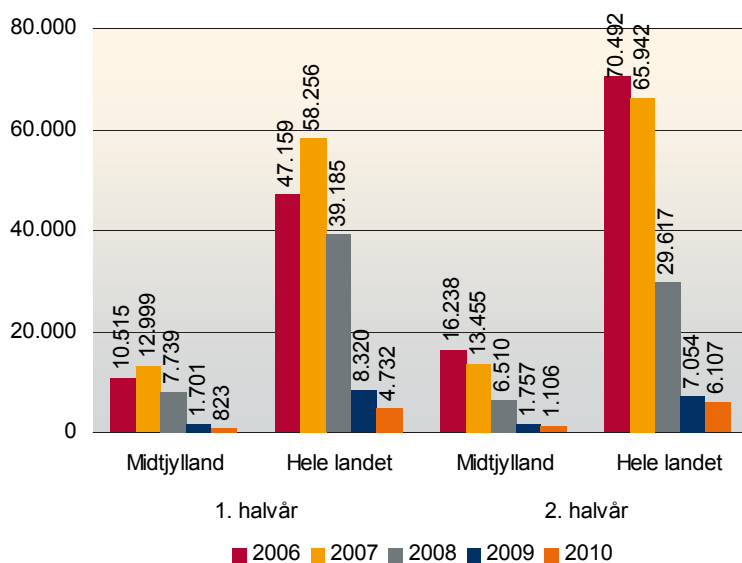
REKRUTTERINGSSITUATIONEN I MIDTJYLLAND

Stadig færre rekrutteringsproblemer i virksomhederne

Arbejdsmarkedsstyrelsen har i perioden fra uge 35 til uge 43 i 2010 – via Rambøll Management – gennemført en stikprøveundersøgelse blandt 19.126 virksomheder på landsplan. Heraf har 14.009 virksomheder besvaret undersøgelsen (73% af virksomhederne). I Midtjylland indgår svar fra ca. 3.300 virksomheder i undersøgelsen.

I undersøgelsen spørges virksomhederne bl.a. om de inden for de seneste to måneder forgæves har forsøgt at rekruttere nye medarbejdere, hvor mange personer det drejer sig om, og om den eventuelle forgæves rekruttering har betydet, at de har opgivet ordrer eller aktiviteter i de to måneder.

FIGUR 1. UDVIKLINGEN I REKRUTTERINGSPROBLEMERNE.
ANTAL FORGÆVES REKRUTTERINGER I MIDTJYLLAND OG HELE LANDET 2006 TIL 2010

Kilde: Arbejdsmarkedsstyrelsens virksomhedssurveys 2006, 2007, 2008, 2009 og 2010

Formålet med undersøgelsen er at give et øjebliksbillede af rekrutteringssituationen på arbejdsmarkedet – og undersøgelsens resultater kan anvendes som en indikator for rekrutteringssituationen på arbejdsmarkedet. Da undersøgelsen er gennemført hvert halve år siden 2006, giver resultaterne også en god indikator for udviklingen i rekrutteringssituationen over tid.

Den seneste undersøgelse af rekrutteringssituationen viser, at der på **landsplan** er 6.107 stillinger, som virksomhederne har rekrutteret forgæves til, svarende til 0,2% af beskæftigelse-

¹ Fremskrivningerne af ledigheden og beskæftigelsen er udarbejdet på baggrund af Finansministeriets prognoser fra Økonomisk Redegørelse, december 2010, ved at den forventede udvikling er fordelt på de enkelte beskæftigelsesregioner. Der er udarbejdet tilsvarende fremskrivninger i de 3 øvrige beskæftigelsesregioner

sen. I undersøgelsen fra 2. halvår 2009 var der 7.054 forgæves rekrutteringer, mens der var 29.617 i 2008 og 65.942 i 2007. På landsplan angiver ca. ¼-del af de virksomheder, som har rekrutteret forgæves, at den forgæves rekruttering har betydet, at de har måttet afvise ordrer (dvs. at rekrutteringsproblemerne har medført produktionsbegrænsninger).

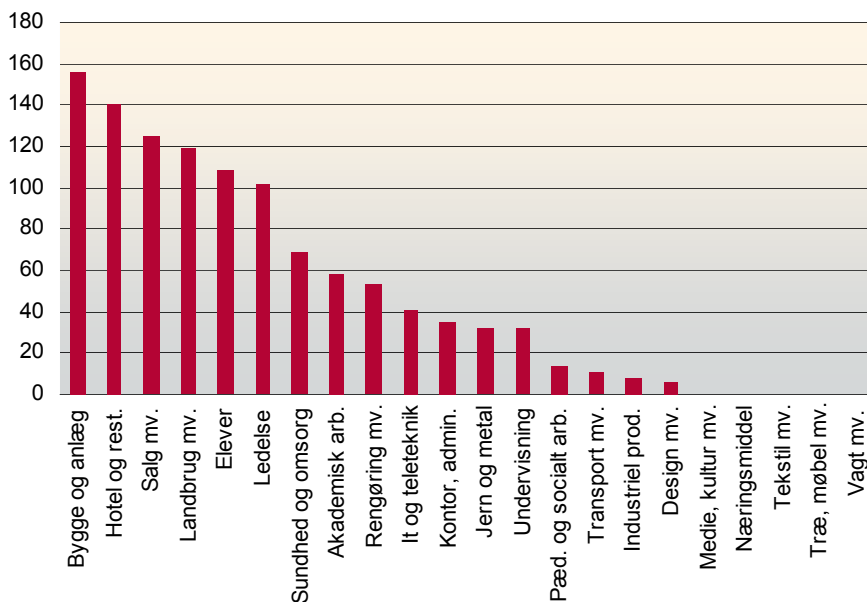
I **Midtjylland** er der i undersøgelsen fra 2. halvår 2010 registreret 1.106 forgæves rekrutteringer, mod 1.757 i 2009, 6.510 i 2008 og 13.455 i 2007. Antallet af forgæves rekrutteringer i undersøgelsen fra 2. halvår 2010 svarer til 0,2% af beskæftigelsen. I Midtjylland angiver ca. 20% af de virksomheder, som har rekrutteret forgæves, at det har medført produktionsbegrænsninger.

Rekrutteringssituationen fordelt på erhvervsområder, geografi og kvalifikationsområder

På trods af det store fald i antal forgæves rekrutteringer i de seneste 2-3 år, er der fortsat enkelte rekrutteringsproblemer i Midtjylland. Fordelt på **erhvervsområder** viser figur 2, at antallet af forgæves rekrutteringer ligger over 100 inden for:

- Bygge og anlæg (156 forgæves rekrutteringer)
- Hotel, restauration, køkken og kantine (140)
- Salg, indkøb og markedsføring (125)
- Landbrug, skovbrug, gartneri, fiskeri og dyrepleje (119)
- Elever (108)
- Ledelse (101)

FIGUR 2. ANTAL FORGÆVES REKRUTTERINGER I 2. HALVÅR 2010 FORDELT PÅ ERHVERVSOMRÅDER

Kilde: Arbejdsmarkedsstyrelsens virksomhedssurveys 2. halvår 2010

Til sammenligning var der i 2. halvår 2009 størst rekrutteringsproblemer inden for 'Landbrug, skovbrug, gartneri, fiskeri og dyrepleje', 'Pædagogisk, socialt og kirkeligt arbejde' og 'Akademisk arbejde'.

Den største ændring i rekrutteringssituationen fra 2. halvår 2009 til 2. halvår 2010 er inden for 'Landbrug, skovbrug, gartneri, fiskeri og dyrepleje', 'Pædagogisk, socialt og kirkeligt ar-

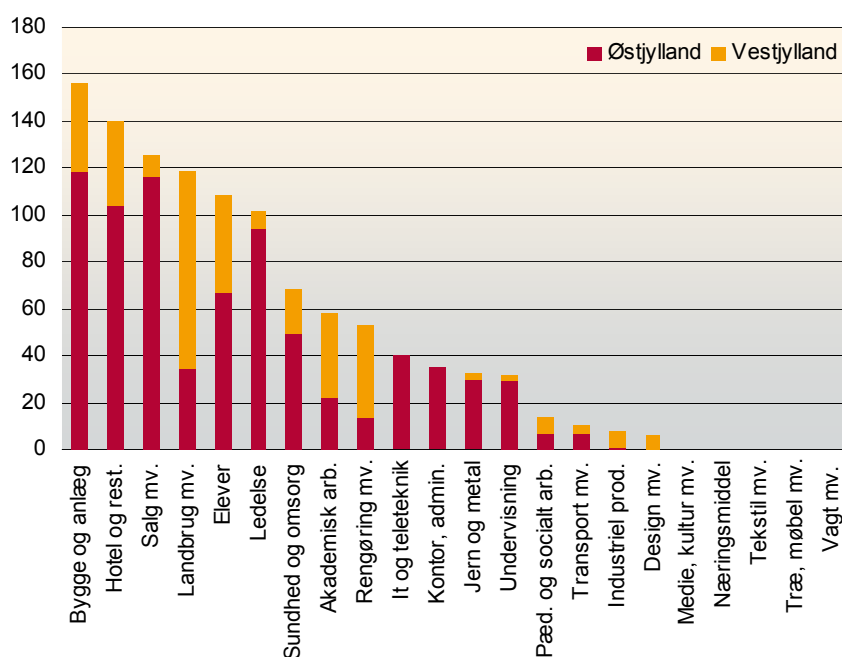
bejde', 'Akademisk arbejde', 'Vagt, sikkerhed og overvågning' og 'Kontor, administration, regnskab og finans', hvor antallet af forgæves rekrutteringer er faldet markant – mens antallet af forgæves rekrutteringer er steget en del inden for 'Hotel, restauration, køkken og kantine', 'Ledelse' og 'Elever'.

Geografisk er der fortsat enkelte rekrutteringsproblemer i hele Midtjylland. I 2. halvår 2010 har virksomhederne i Østjylland haft 766 forgæves rekrutteringer, mens virksomhederne i Vestjylland har haft 340 forgæves rekrutteringer. Det svarer til, at 69% af de forgæves rekrutteringer er registreret i Østjylland mod 31% i Vestjylland.²

Til sammenligning er 64% af den samlede beskæftigelse i Midtjylland registreret i Østjylland, mens beskæftigelsen i Vestjylland udgør 36%. Antallet af forgæves rekrutteringer har derfor næsten samme geografiske fordeling som beskæftigelsen i de to landsdele i Midtjylland.

I det seneste år er antallet af forgæves rekrutteringer faldet lidt mere i Vestjylland end i Østjylland

FIGUR 3. ANTAL FORGÆVES REKRUTTERINGER I 2. HALVÅR 2010 FORDELT PÅ ERHVERVSOMRÅDER OG GEOGRAFI

Kilde: Arbejdsmarkedsstyrelsens survey efterår 2010

Figur 3 viser antallet af forgæves rekrutteringer inden for hvert erhvervsområde i Østjylland og Vestjylland. Som det ses i figuren, er der i Vestjylland f.eks. markant større problemer med at rekruttere arbejdskraft inden for 'Landbrug, skovbrug, gartneri, fiskeri og dyrepleje' end i Østjylland, mens Østjylland har relativt større rekrutteringsproblemer inden for bl.a. 'Salg, indkøb og markedsføring', 'Ledelse', 'Bygge og anlæg' og 'It og teleteknik'.

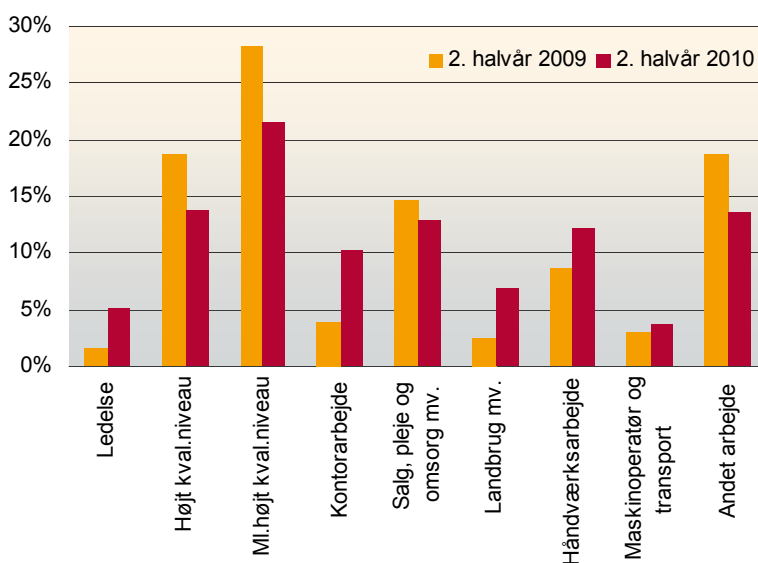
² Vestjylland: Herning, Holstebro, Ikast-Brande, Lemvig, Ringkøbing-Skjern, Skive, Struer og Viborg

Østjylland: Favrskov, Hedensted, Horsens, Norddjurs, Odder, Randers, Samsø, Silkeborg, Skanderborg, Syddjurs og Århus.

I forhold til **kvalifikationer** er der i 2. halvår 2010 størst rekrutteringsproblemer inden for stillinger, hvor der kræves et mellemhøjt kvalifikationsniveau. Hovedparten af rekrutteringsproblemerne inden for dette kvalifikationsområde findes i relation til faggrupper inden for salgs- og indkøbsområdet.

Der er også registreret en del inden for højt kvalifikationsniveau, kvalifikationsområdet 'salg, pleje og omsorg', håndværkspræget arbejdet og i gruppen med Andet arbejde (ufaglært arbejde).

FIGUR 4. ANTAL FORGÆVES REKRUTTERINGER FORDELT PÅ KVALIFIKATIONSNIVEAU

Kilder: Arbejdsmarkedsstyrelsens virksomhedssurveys efterår 2009 og efterår 2010

Sammenlignet med rekrutteringsproblemerne i 2. halvår 2009 er der relativt flere rekrutteringsproblemer inden for ledelse, kontorarbejde, landbrug og håndværkspræget arbejde i 2. halvår 2010.

PROGNOSE FOR BESKÆFTIGELSEN I MIDTJYLLAND

Konjunkturomslaget i midten af 2008 har medført, at beskæftigelsen i Midtjylland er faldet markant siden efteråret 2008. Faldet har imidlertid sket fra et rekordhøjt niveau, idet den positive økonomiske udvikling fra 2004 til 2008 havde skabt en høj vækst i beskæftigelsen og reduceret ledighedsniveauet til omkring 1-2% af arbejdsstyrken i Midtjylland.

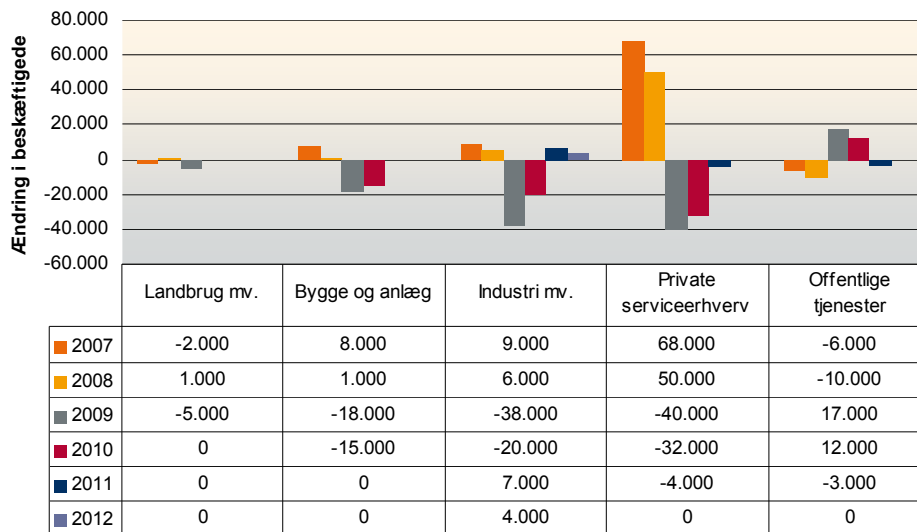
Den nye prognose for beskæftigelsen viser, at den aktuelle beskæftigelse i Midtjylland vurderes at ligge på niveau med beskæftigelsen i 2005/2006.

Finansministeriets prognose

Beskæftigelsesregionens prognose tager udgangspunkt i Finansministeriets forventninger til beskæftigelsen på landsplan i Økonomisk redegørelse fra december 2010.

Finansministeriets seneste prognose for udviklingen i beskæftigelsen i 2011 og 2012 viser, at der forventes næsten uændret beskæftigelse på landsplan gennem 2011 og en lille stigning på ca. 4.000 i 2012. Det skal ses i forhold til et fald i beskæftigelsen på ca. 85.000 gennem 2009 og 54.000 gennem 2010.

FIGUR 5. FINANSMINISTERIETS BESKÆFTIGELSESPROGNOSE FRA DECEMBER 2010 FOR HELE LANDET FORDELT PÅ HOVEDERHVERV. ÅRENE 2007 TIL 2009 DÆKKER DEN FAKTISKE ÅRLIGE ÆNDRING, MENS 2010 TIL 2012 DÆKKER DEN FORVENTEDE ÅRLIGE ÆNDRING.

Kilde: Økonomisk Redegørelse fra Finansministeriet, december 2010

Fordelt på hovederhverv forventes de seneste to års nedgang inden for industrien og bygge- og anlægsbranchen at stoppe. Og inden for dele af industrien forventes stigende beskæftigelse i de kommende to år. Inden for byggeriet forventes samlet set uændret beskæftigelse i både 2011 og 2012 – modsat de seneste to år – hvor beskæftigelsen er faldet med 33.000.

Også inden for de private serviceerhverv forventes en mere positiv udvikling med et fald på kun 4.000 beskæftigede gennem 2011 og uændret beskæftigelse i 2012 – modsat de seneste to år – hvor beskæftigelsen er faldet med 72.000.

Inden for den primære sektor (landbrug, fiskeri mv.) forventes uændret beskæftigelse i de kommende to år.

Inden for den offentlige sektor forventes en lille nedgang i beskæftigelsen på ca. 3.000 i det kommende år – modsat de seneste to år – hvor beskæftigelsen er steget med ca. 29.000.

Beskæftigelsesregionens prognose for Midtjylland frem til 4. kvartal 2012

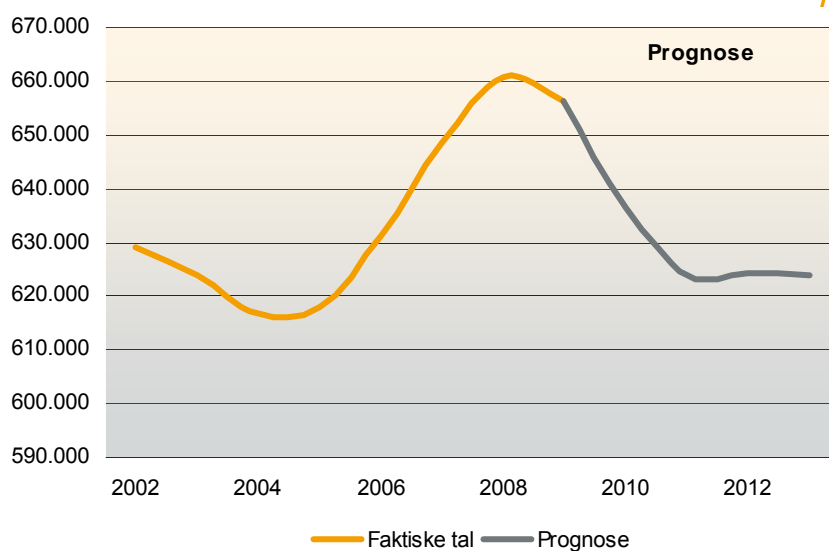
De seneste beskæftigelsestal viser, at antallet af beskæftigede i Midtjylland faldt fra 660.612 til 656.295 fra 4. kvartal 2007 til 4. kvartal 2008, et fald på godt 4.300 beskæftigede (-0,7%).³

Beskæftigelsesregionen vurderer, at konjunkturedgangen først påvirket beskæftigelsen markant i året efter, dvs. i 2009. I gennem 2009 vurderer Beskæftigelsesregionen, at antallet af beskæftigede faldt med ca. 19.600, en nedgang på 3,0%.

³ Det skal bemærkes, at en del af faldet fra 4. kvartal 2007 til 4. kvartal 2008 skyldes en ny opgørelsesmetode af beskæftigelsen fra Danmarks statistik. Den nye opgørelse baseres på e-indkomstdata – og medfører et databrud fra 2007 til 2008, hvor niveauet bliver lidt lavere med de nye data.

Prognosen for **2010** viser, at der forventes et beskæftigelsesfald på ca. 12.750 igennem 2010, svarende til en nedgang i beskæftigelsen på 2,0%. Som på landsplan har Midtjylland især oplevet fald i beskæftigelsen i 2010 inden for de mest konjunkturfølsomme erhverv, herunder industri, bygge- og anlæg og dele af den private servicesektor.

FIGUR 6. BESKÆFTIGELSEN I MIDTJYLLAND FREM TIL 1.1.2009 OG PROGNOSE FOR BESKÆFTIGELSEN FREM TIL 1.1.2013

Kilder: Finansministeriet, Økonomisk Redegørelse december 2010, www.statistikbanken.dk samt egne beregninger

I prognosen for **2011** forventes samlet set uændret beskæftigelse. Dog forventes en mere positiv udvikling inden for industrien, bygge og anlæg og dele af den private servicesektor, hvor der forventes stigende beskæftigelse. Omvendt forventes et mindre fald i beskæftigelsen inden for dele af den offentlige sektor.

I prognosen for **2012** forventes den samme tendens, som i 2011. Samlet set forventes beskæftigelsen at holde sig nærmest uændret, mens beskæftigelsen forventes at fortsætte med at stige lidt inden for industrien, bygge og anlæg og dele af den private servicesektor.

Trods de seneste to års konjunkturedgang vil beskæftigelsen i Midtjylland i 2011 fortsat ligge på et rigtigt højt niveau, svarende til niveauet i 2005/2006.

Prognose for beskæftigelsesudviklingen i brancherne

I Midtjylland vurderer Beskæftigelsesregionen, at industrisektoren og bygge- og anlægssektoren blev hårdest rammet af konjunkturedgangen i 2009-2010. Dog er dele af den private servicesektor også påvirket af konjunkturerne.

I tabel 1 ses Beskæftigelsesregionens vurdering af beskæftigelsen inden for de enkelte hovedsektorer og brancher frem til udgangen af 2012.

Inden for **landbrugssektoren**, som dækker over både landbrug, gartneri, skovbrug, fiskeri og råstofdudvinding mv., forventes beskæftigelsen at holde sig næsten uændret i de kommende 2 år. Sektoren har igennem en årrække været præget af strukturelle ændringer, hvor produktionen effektiviseres og automatiseres, og der lægges om til færre og større produktionsenheder. Det har medført faldende beskæftigelse inden for sektoren. Sektoren har en

høj eksportandel og er særdeles følsom overfor efterspørgslen på de største eksportmarkeder og valutaændringer. Aktuelt er aktivitetsniveauet og omsætningen påvirket af lavkonjunkturen, hvilket har medført problemer med indtjeningen inden for dele af landbruget. På længere sigt forventes et fortsat fald i beskæftigelsen inden for sektoren på grund af den strukturelle udvikling.

TABEL 1. BESKÆFTIGELSESPROGNOSEN FOR MIDTJYLLAND FORDELT PÅ BRANCHER

Brancher:	FAKTISK		PROGNOSE			PROCENTVIS ÆNDRING			
	4. kv. 2008	4. kv. 2009	4. kv. 2010	4. kv. 2011	4. kv. 2012	4. kv. 2008-2009	4. kv. 2009-2010	4. kv. 2010-2011	4. kv. 2011-2012
Landbrug, skovbrug og fiskeri	22.200	22.200	22.200	22.100	22.100	0,0%	0,0%	-0,5%	0,0%
Råstofindvinding	800	800	800	800	800	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Industri	106.600	94.540	88.360	89.670	90.800	-11,3%	-6,5%	1,5%	1,3%
Energiforsyning	2.660	2.650	2.630	2.650	2.670	-0,4%	-0,8%	0,8%	0,8%
Vandforsyning og renovation	3.300	3.200	3.100	3.100	3.100	-3,0%	-3,1%	0,0%	0,0%
Bygge og anlæg	41.300	37.500	36.000	36.100	36.300	-9,2%	-4,0%	0,3%	0,6%
Handel	108.900	104.700	102.700	104.000	104.700	-3,9%	-1,9%	1,3%	0,7%
Transport	28.200	26.700	25.000	24.500	24.300	-5,3%	-6,4%	-2,0%	-0,8%
Hoteller og restauranter	17.400	16.900	16.000	15.800	15.300	-2,9%	-5,3%	-1,3%	-3,2%
Information og kommunikation	18.900	18.600	18.000	17.900	17.800	-1,6%	-3,2%	-0,6%	-0,6%
Finansiering og forsikring	15.000	14.300	13.800	13.300	12.700	-4,7%	-3,5%	-3,6%	-4,5%
Ejendoms handel og udlejning	8.380	8.020	7.730	7.740	7.460	-4,3%	-3,6%	0,1%	-3,6%
Vidensservice	32.400	32.000	32.700	34.700	36.600	-1,2%	2,2%	6,1%	5,5%
Rejsebureauer, rengøring og anden op. service	25.600	24.800	23.600	22.900	22.700	-3,1%	-4,8%	-3,0%	-0,9%
Offentlig administration, forsvar og politi	27.700	28.300	28.600	28.400	28.300	2,2%	1,1%	-0,7%	-0,4%
Undervisning	48.300	49.200	50.100	49.400	48.800	1,9%	1,8%	-1,4%	-1,2%
Sundhed og socialvæsen	120.000	123.400	124.700	123.500	122.500	2,8%	1,1%	-1,0%	-0,8%
Kultur og fritid	10.200	10.500	10.400	10.300	10.200	2,9%	-1,0%	-1,0%	-1,0%
Andre serviceydelser mv.	14.700	14.700	14.200	13.600	13.300	0,0%	-3,4%	-4,2%	-2,2%
Uoplyst aktivitet	3.700	3.700	3.700	3.700	3.700	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
I alt	656.300	636.670	623.920	624.160	623.980	-3,0%	-2,0%	0,0%	0,0%
Erhverv:									
Primær sektor	23.000	23.000	23.000	22.900	22.900	0,0%	0,0%	-0,4%	0,0%
Industri, inkl. forsyningsvirksomhed	112.560	100.390	94.090	95.420	96.570	-10,8%	-6,3%	1,4%	1,2%
Bygge og anlæg	41.300	37.500	36.000	36.100	36.300	-9,2%	-4,0%	0,3%	0,6%
Privat service	254.780	246.020	239.530	240.840	241.560	-3,4%	-2,6%	0,5%	0,3%
Offentlig service	220.900	226.100	228.000	225.200	223.100	2,4%	0,8%	-1,2%	-0,9%

Kilder: Finansministeriet, Økonomisk Redegørelse december 2010, www.statistikbanken.dk samt egne beregninger

Note: På grund af afrundinger af den branchefordelte beskæftigelse summerer ikke brancherne nøjagtig til beskæftigelsen i alt

Industrien forventes at tabe ca. 18.500 arbejdspladser i Midtjylland igennem lavkonjunkturen. Beskæftigelsesregionen vurderer, at hovedparten af faldet er realiseret i 2009. Igennem 2010 forventes kun et mindre fald på ca. 6.300, hvorefter der forventes en svag opgang i 2011 og 2012. Industrisektoren er som landbrugssektoren påvirket af både strukturelle ændringer og af lavkonjunkturen. Strukturændringerne har over en årrække medført store ændringer i produktionsmetoder, samt større ændringer, hvor dele af brancher og produktionsprocesser næsten er forsvundet, mens andre er kommet til. Konjunkturedgangen i de seneste 2 år, har især ramt de dele af industrien, der er underleverandører til bygge- og anlægsbranchen og brancher med en høj eksportandel, herunder jern- og metalindustrien og møbelindustri mv. Endvidere har store fald i lagerinvesteringerne pga. lagernedbringelser i forbindelse med lavkonjunkturen påvirket industribeskæftigelsen markant i 2009.

Bygge- og anlægsbranchen er meget konjunkturfølsom og har oplevet store udsving i aktivitetsniveauet gennem tiden. Aktuelt er aktivitetsniveauet påvirket af lavkonjunkturen. Udviklingen inden for bygge- og anlægsbranchen har også stor betydning for andre brancher

med stor tilknytning til bygge- og anlægsområdet, herunder producenter og handelsvirksomheder af byggematerialer og komponenter, og arkitekt- og ingeniørvirksomheder, der projekterer byggeprojekter. Beskæftigelsen forventes at falde med knap 5.300 personer i bygge- og anlægsbranchen i Midtjylland igennem lavkonjunkturen. Hovedparten af faldet er allerede realiseret – og i 2011/2012 forventes udviklingen at vende, så beskæftigelsen er lidt højere ved udgangen af 2011 og 2012 end ved udgangen af 2010.

Den **private servicesektor** står for 39% af den samlede beskæftigelse i Midtjylland. Igen gennem lavkonjunkturen forventes beskæftigelsen at falde med ca. 15.500 personer. I 2011 og 2012 forventes en mere positiv udvikling – især inden for branchen Vidensservice.

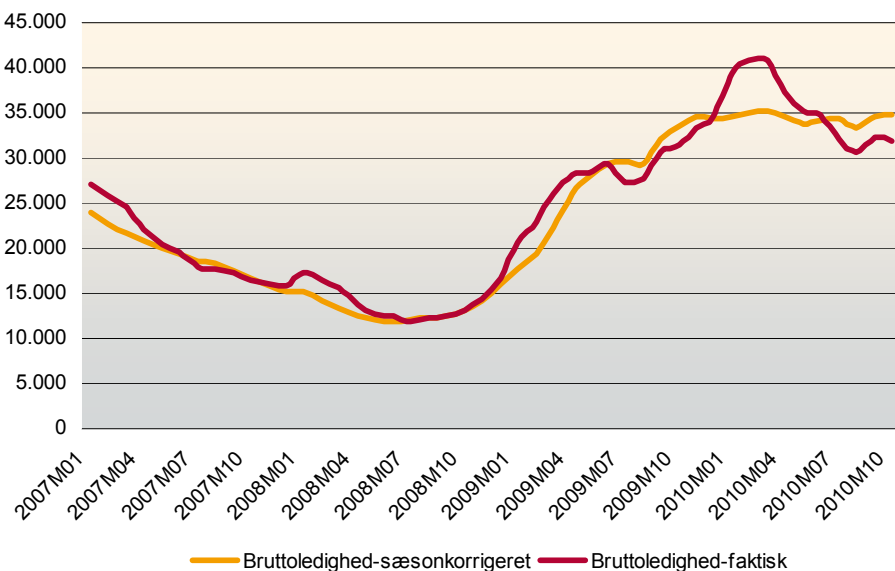
Den **offentlige sektor** er ikke i samme grad som de andre sektorer direkte påvirket af konjunkturudviklingen. Dog forventes et fald i den offentlige beskæftigelse i løbet af 2011 pga. besparelser i stat, regioner og kommuner.

PROGNOSE FOR LEDIGHEDEN I MIDTJYLLAND

Ledighedsudviklingen frem til oktober 2010

Konjunkturudviklingen siden efteråret 2008 har medført, at ledigheden er steget markant i Midtjylland i de seneste 2 år. I midten af 2008 var ledigheden rekordlav med kun 11.770 bruttoledige, svarende til en ledighed på 1,9% af arbejdsstyrken. Fratrækkes de aktiverede var der en nettoledighed på kun 7.100 (1,1% af arbejdsstyrken). Siden efteråret 2008 er ledigheden dog steget markant.

FIGUR 7. UDVIKLINGEN I ANTAL BRUTTOLEDIGE I MIDTJYLLAND FRA JANUAR 2007 TIL OKTOBER 2010 – FAKTISKE OG SÆSONKORRIGEREDE BRUTTOLEDIGHEDSTAL

Kilde: Danmarks Statistik, www.statistikbanken.dk og jobindsats.dk, samt egne beregninger af sæsonkorrigeret bruttoledighed

De aktuelle ledighedstal viser, at der i oktober 2010 var 31.856 bruttoledige i Midtjylland, svarende til 5,1% af arbejdsstyrken. Den højeste ledighed, som har været registreret i 2010, var i vinterperioden januar til marts, hvor ledigheden toppede med næsten 41.000 bruttoledige. Siden februar er ledigheden faldet med ca. 9.000 personer i Midtjylland.

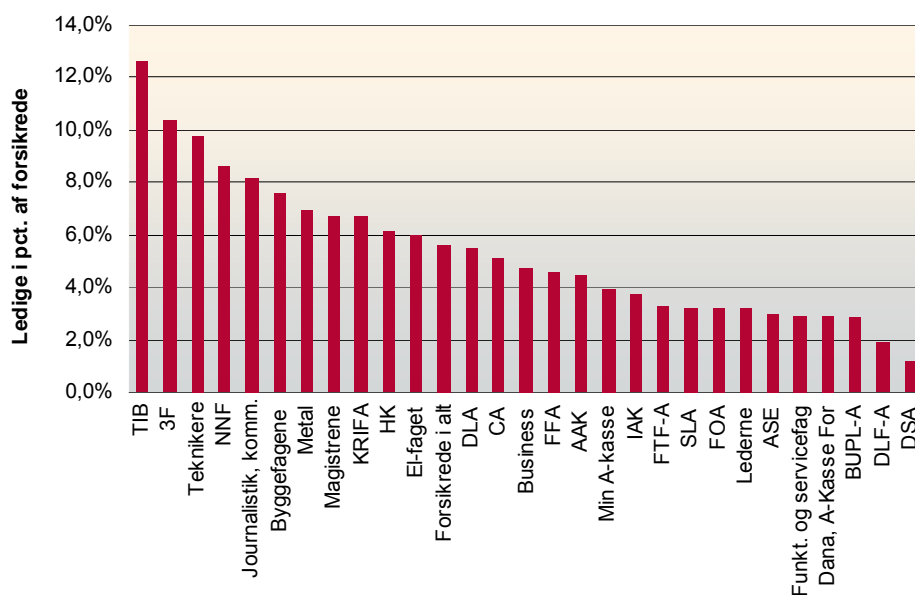
Korrigeret for sæsonudsving var der en bruttoledighed på ca. 34.900 bruttoledige i Midtjylland i oktober 2010. Siden oktober 2009 er den sæsonkorrigerede bruttoledighed steget med 1.300 ledige. Det seneste års ledighedsudvikling præges derfor af relativt små udsving i den sæsonkorrigerede ledighed, mens det relativt store fald i den faktiske bruttoledighed fra vinteren 2010 først og fremmest skyldes sæsonudsving.

Fordelt på **køn** viser tallene, at mænd er mere påvirket af konjunkturerne end kvinder. Gennem lavkonjunkturerne har mænd haft en større ledighedsstigning end kvinder. Dog er mænds ledighed igennem 2010 begyndt at falde, mens kvindernes ledighed fortsat stiger. I oktober 2010 var således 54% af de bruttoledige mænd og 46% kvinder, mens andelen i oktober 2009 var på 58% mænd og 42% kvinder. I det seneste år er mænds bruttoledighed faldet med 4,4%, mens kvindernes ledighed er steget med 9,2%.

Fordelt på **alder** har bruttoledigheden udviklet sig mest gunstig for de 20-24-årige. Aldersgruppens andel af den samlede bruttoledighed er faldet med 1,1%-point på et år – fra at udgøre 11,4% af alle ledige i oktober 2009 til 10,3% i oktober 2010. Også blandt de 16-19-årige, 35-39-årige og 40-44-årige ses mindre fald i de enkelte aldersgruppers andel af den samlede bruttoledighed. De andre aldersgrupper har omvendt oplevet en stigende andel i det seneste år.

Den største stigning i antal bruttoledige i det seneste år har været blandt de 55-59-årige med en stigning på 6,0% og blandt de 25-29-årige med en stigning på 5,3%. Det største fald i bruttoledigheden har været blandt de 20 til 24-årige med en nedgang på 8,1%.

FIGUR 8. BRUTTOLEDIGE I PCT. AF ANTAL FORSIKREDE I MIDTJYLLAND I OKTOBER 2010

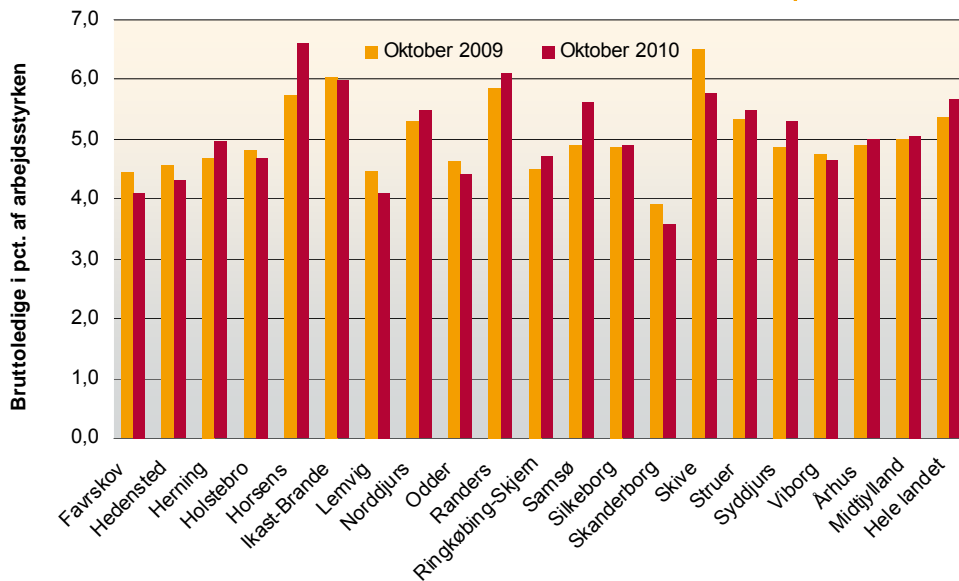
Kilde: Danmarks Statistik, www.statistikbanken.dk og jobindsats.dk, samt egne beregninger

Fordelt på **a-kasser** har Danske Sundhedsorganisationers a-kasse (sygeplejersker mv.) den laveste bruttoledighed i oktober 2010 med kun 1,1%. Herefter følger Lærernes a-kasse (DLF-A) med 1,9% og Børne- og ungdomspædagogernes a-kasse (BUPL-A) med 2,8%. Den højeste ledighed findes inden for Træ-industri-bygs a-kasse (TIB) med 12,6%, 3F med 10,3% og i Teknikernes a-kasse med 9,8%.

Sammenlignet med oktober 2009 er bruttoledigheden faldet mest blandt metalarbejderne og i Træ-industri-bygs a-kasse med ledighedsfald på h.h.v. 1,8%- og 0,5%-point. Omvendt er ledigheden steget mest blandt Socialpædagogerne (+1,3%-point), og blandt Børne- og ungdomspædagogerne og i FOA (begge med en stigning på 0,9%-point).

Geografisk er bruttoledigheden lavest i Skanderborg med 3,6%, mens den er højest i Horsens med 6,6%. I det seneste år er bruttoledigheden steget i 9 kommuner, mens den er faldet i 10 kommuner.

FIGUR 9. BRUTTOLEDIGE I PCT. AF ARBEJDSSTYRKEN I OKTOBER 2009 OG OKTOBER 2010

Kilde: Danmarks Statistik, www.statistikbanken.dk og jobindsats.dk

Prognosen for bruttoledigheden – fald i ledigheden fra starten af 2011

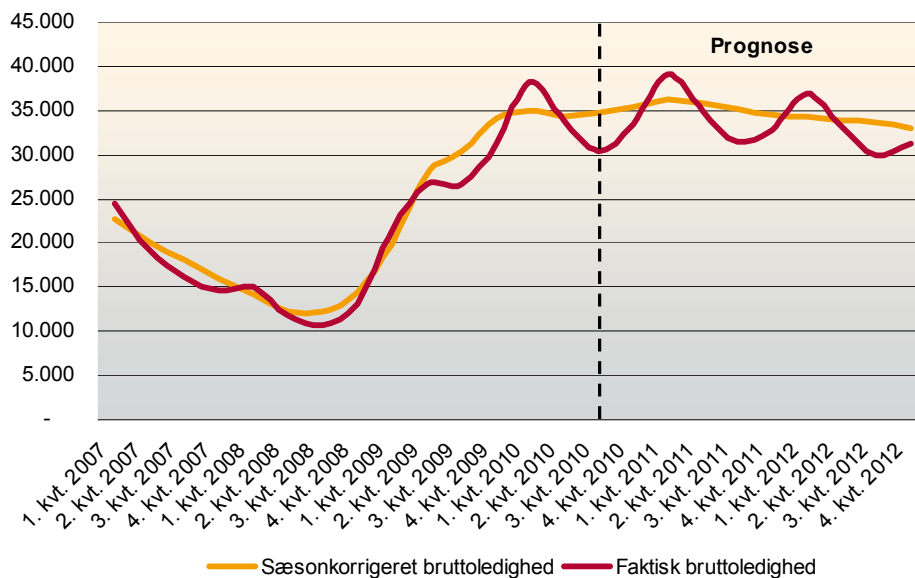
Finanskrisen og den efterfølgende lavkonjunktur påvirkede ledigheden især i det første år i krisen – i 2009 – mens ledighedsudviklingen har været mere stabil i 2010. I de kommende to år forventes ledigheden at falde svagt.

Ledighedsprognosen for Midtjylland viser, at der forventes en gennemsnitlig bruttoledighed på 33.500 ledige i Midtjylland i 4. kvartal 2010. Det er en stigning på 2.200 bruttoledige i f.h.t. 4. kvartal 2009 eller en relativ stigning på 7,0%. Sammenlignet med 4. kvartal for to år siden (dvs. 4. kvartal 2008), forventes ledigheden at ligge ca. 20.300 højere i 4. kvartal 2010, svarende til en stigning på 154% over to år.

I det kommende år – i perioden 4. kvartal 2010 til 4. kvartal 2011 – forventes et lille ledighedsfald på ca. 2,1%, en nedgang på ca. 700 ledige. Der forventes derfor kun et mindre fald i ledighedsniveauet fra en bruttoledighed 5,3% af arbejdsstyrken i 4. kvartal 2010 til 5,2% i 4. kvartal 2011.

I det efterfølgende år – i perioden 4. kvartal 2011 til 4. kvartal 2012 – forventes også et mindre fald i ledigheden på ca. 4,6%, en nedgang på ca. 1.500 ledige. Det svarer til et ledighedsniveau på ca. 5,0% af arbejdsstyrken i 4. kvartal 2012.

FIGUR 10. LEDIGHEDEN I MIDTJYLLAND FREM TIL 3. KVARTAL 2010 OG PROGNOSEN FOR LEDIGHEDEN FREM TIL 4. KVARTAL 2012

Kilder: Finansministeriet, Økonomisk Redegørelse december 2010, www.statistikbanken.dk, jobindsats.dk samt egne beregninger

Note: Graferne for det gennemsnitlige antal bruttoledige og den sæsonkorrigerede ledighed fra 4. kvartal 2010 til 4. kvartal 2012 er Beskæftigelsesregion Midtjyllands prognose.

Fordelt på **køn** viser prognosen for det kommende år, at mændenes ledighed forventes at falde, modsat kvindernes ledighed, som forventes at være uændret.

Fordelt på **alder** forventes lidt større ledighedsfald inden for ungegruppen end for de lidt ældre aldersgrupper.

I **a-kasserne** forventes ledigheden fra 4. kvartal 2010 til 4. kvartal 2011 at falde mest blandt de grupper, der er beskæftiget inden for dele af industrien, byggeriet og den private service-sektor. Modsat forventes lidt stigende ledighed blandt faggrupper med beskæftigelse inden for offentlig administration, undervisning, sundhedssektoren og det pædagogiske område. Dog forventes ledighedsniveauet for disse grupper fortsat at ligge på et lavt niveau – undtaget for dimittender.

TABEL 2. LEDIGHEDSPROGNOSE FOR MIDTJYLLAND FORDELT PÅ A-KASSEGRUPPER, ALDER OG KØN.

	2. kvartal 2010	PROGNOSE			2. kvartal 2012	ÆNDRING I PCT. 4. kv. 2010 - 4. kv. 2011	ÆNDRING I PCT. 2. kv. 2011 - 2. kv. 2012
		4. kvartal 2010	2. kvartal 2011	4. kvartal 2011			
A-kassegrupper							
Selvstændige	1.300	1.200	1.400	1.150	1.350	-4,2%	-3,6%
Akademikere	2.600	2.900	2.700	3.000	2.700	3,4%	0,0%
Funktionærer og tjenestemænd	1.600	2.200	1.800	2.300	1.900	4,5%	5,6%
HK	2.900	3.400	3.200	3.500	3.300	2,9%	3,1%
Tekniske funktionærer	2.100	2.200	2.300	2.250	2.300	2,3%	0,0%
Byggefag	2.900	2.300	2.800	2.100	2.500	-8,7%	-10,7%
Metal	1.800	1.600	1.700	1.500	1.500	-6,3%	-11,8%
3F	6.800	6.500	6.800	6.000	6.000	-7,7%	-11,8%
Nærings og nydelsesmiddelarbejdere	500	500	500	500	450	0,0%	-10,0%
Offentligt ansatte	900	1.300	1.000	1.400	1.100	7,7%	10,0%
Øvrige	4.100	4.200	4.300	4.100	3.900	-2,4%	-9,3%
Kontanthj.modt. (jobklare)	6.500	5.200	6.500	5.000	6.100	-3,8%	-6,2%
Ledige i alt	34.000	33.500	35.000	32.800	33.100	-2,1%	-5,4%
Aldersgrupper							
16-24 år	4.400	4.000	4.400	3.900	4.100	-2,5%	-6,8%
25-29 år	4.800	4.700	5.000	4.600	4.700	-2,1%	-6,0%
30-49år	16.500	16.400	17.000	16.100	16.100	-1,8%	-5,3%
50-59 år	7.200	7.400	7.400	7.200	7.000	-2,7%	-5,4%
60-66 år	1.100	1.000	1.200	1.000	1.200	0,0%	0,0%
Ledige i alt	34.000	33.500	35.000	32.800	33.100	-2,1%	-5,4%
Køn							
Mænd	20.200	18.200	20.200	17.500	18.500	-3,8%	-8,4%
Kvinder	13.800	15.300	14.800	15.300	14.600	0,0%	-1,4%
Ledige i alt	34.000	33.500	35.000	32.800	33.100	-2,1%	-5,4%
Aktiverede							
Aktiverede i alt	11.300	12.000	11.200	11.400	10.800	-5,0%	-3,6%
Nettoledige (Bruttoledige - aktiverede)	22.700	21.500	23.800	21.400	22.300	-0,5%	-6,3%

Kilder: Finansministeriet, Økonomisk Redegørelse december 2010, www.statistikbanken.dk, www.jobindsats.dk samt egne beregninger

Note: Aktiverede dækker over aktiverede dagpengemodtagere og jobklare kontanthjælpsmodtagere

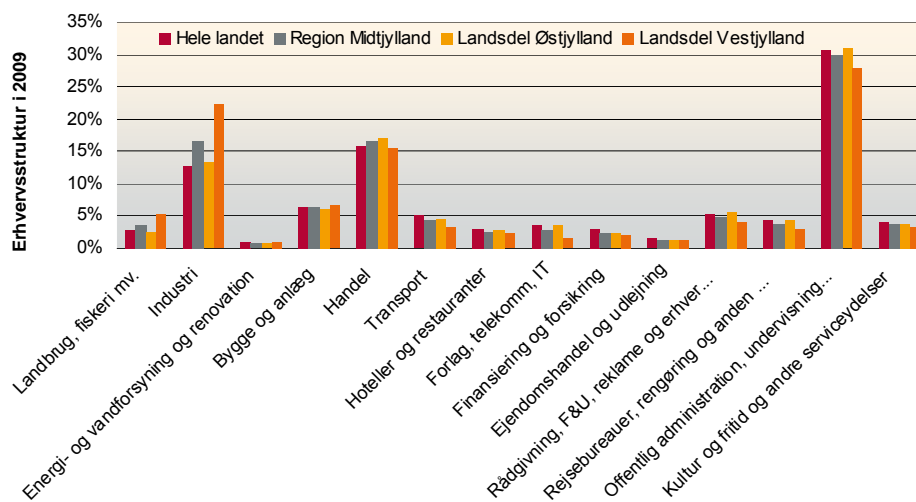
BAGGRUNDSMATERIALE OM REGION MIDTJYLLAND

Erhvervsstrukturen i 2009

Ved indgangen til 2009 var der 652.246 arbejdspladser i Midtjylland, svarende til 23,0% af samtlige arbejdspladser i Danmark.

Erhvervsstrukturen i Midtjylland kendetegnes ved relativt mange industriarbejdspladser – især i Vestjylland, hvor også landbrugssektoren er relativt stor. Omvendt fylder dele af den private servicesektor generelt mere i Østjylland. Den offentlige sektor udgør 30% af alle arbejdspladser i regionen. Den offentlige sektors andel er lidt højere i Østjylland end i Vestjylland.⁴

FIGUR 11. ERHVERVSSTRUKTUREN PR. 1.1.2009 I HELE LANDET, MIDTJYLLAND, ØSTJYLLAND OG VESTJYLLAND.

Kilde: www.statistikbanken.dk

Udbuddet af arbejdskraft

I dette afsnit beskrives udbudssiden af arbejdsmarkedet i Midtjylland i 2010 og forventningerne til udviklingen i de kommende år.

Befolkning

Ved indgangen til 2010 var der 1.253.998 indbyggere i Midtjylland, svarende 22,7% af befolkningen i Danmark.

Fra 2005 til 2010 er befolkningstallet steget med 3,4% i Midtjylland. Det er en mere positiv udvikling end på landsplan, hvor befolkningen er steget 2,3%.

Den samlede befolkningstilvækst de seneste fem år dækker imidlertid over en skæv aldersmæssig udvikling. Mens antallet af unge under 16 år er faldet med 0,4% (-922 personer), er antallet af 16 til 64-årige steget 2,6% (+20.638 personer) og antallet af personer over 64 år 12,6% (+41.211 personer).

⁴ De seneste tal for antallet af arbejdspladser og beskæftigede er fra 1.1.2009.

Befolkningstilvæksten fra 2005 til 2010 er også skævt fordelt over kommunerne i Midtjylland. De højeste stigninger i befolkningen findes i Horsens med 6,8%, Favrskov med 6,4% og Skanderborg med 6,0%. Modsat er befolkningstallet faldet 4,3% i Lemvig, 2,8% på Samsø, 1,2% i Struer og 0,5% i både Norddjurs og Skive.

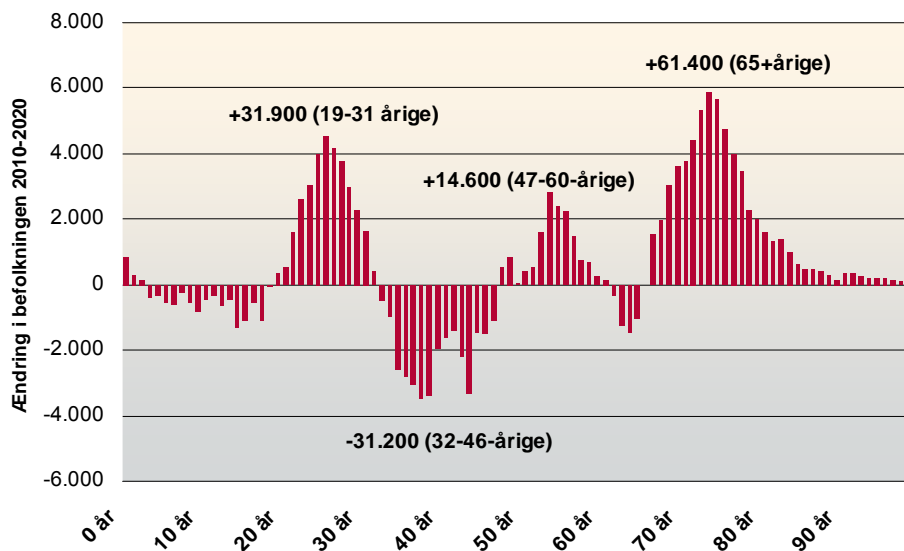
Befolkningsprognose

Den seneste befolkningsprognose for Midtjylland viser, at befolkningstallet forventes at stige til 1.318.473 personer i 2020. Det svarer til en stigning på 64.475 personer fra 2010 til 2020, en stigning på 5,1%.

De kommende års befolkningsudvikling forventes at være mere positiv i Midtjylland end i andre dele af landet. På landsplan forventes en befolkningstilvækst på 2,8% frem til 2020, og sammenlignet med de andre regioner forventes befolkningen at stige mest i Midtjylland, specielt i Østjyllands-området. I Østjylland forventes en befolkningsfremgang på 7,1%, mens befolkningen i Vestjylland forventes at stige 1,4%. Landsdel Østjylland forventes at have den næst højeste befolkningstilvækst i landet kun overgået af landsdel København by med en forventet vækst på hele 10,1%.

Internt i regionen forventes befolkningstallet at stige mest i Horsens, Århus, Favrskov, Silkeborg, Skanderborg og Hedensted, mens befolkningstallet forventes at falde i Lemvig, Skive, Samsø, Struer og Norddjurs.

FIGUR 12. ÆNDRING I BEFOLKNINGEN I MIDTJYLLAND FRA 2010 TIL 2020 FORDELT PÅ ALDER

Kilde: Danmarks Statistik, www.statistikbanken.dk

En stor del af befolkningsfremgangen i Midtjylland forventes imidlertid i aldersgrupper, der har trukket sig tilbage fra arbejdsmarkedet. Fra 2010 til 2020 forventes gruppen af 65-årige og ældre at stige med 61.400 personer, en stigning på 31,9%.

I samme periode forventes antallet af unge mellem 19 og 31 år at stige med 31.900 (+16,0%) – og gruppen med 47 til 60-årige at stige med 14.600 (+6,4%). Dog forventes et stort fald på 31.200 personer i gruppen med 32 til 46-årige, en nedgang på 11,8%.

Samlet set forventes kun en mindre stigning i antallet af personer i den erhvervsaktive alder i de kommende 10 år. Blandt de 16 til 64-årige forventes en fremgang på 9.515 personer, svarende til en beskedne stigning på 1,2%.

Arbejdsstyrke

I 2009 var der 629.459 personer i arbejdsstyrken i Midtjylland, svarende til 23,0% af arbejdsstyrken i Danmark. Arbejdsstyrken er her afgrænset til de 16-64-årige.⁵

På grund af et databrud i arbejdsstyrkestatistikken i 2008 er det ikke muligt at sammenligne arbejdsstyrken i 2009 med de tidligere år. Dog viser udviklingen fra 1998 til 2008, at der internt i regionen er store forskelle i arbejdsstyrkeudviklingen. Fra 1998 til 2008 er arbejdsstyrken steget mest i Horsens med en stigning på 8,6%, herefter følger Hedensted med 7,3% og Skanderborg med 6,9%. Modsat er arbejdsstyrken faldet mest i Lemvig med et fald på 10,0%. Herefter følger Samsø med et fald på 9,4%, Struer med 6,8%, Skive med 2,9% og Norddjurs med 1,7%.

Prognose for udviklingen i arbejdsstyrken

Da befolkningsprognosen viser, at en stor del af befolkningsfremgangen forventes i de aldersgrupper, hvor erhvervsdeltagelsen er lav, forventes kun en mindre stigning i arbejdsstyrken i de kommende år. Den seneste arbejdsstyrkeprognose⁶ viser derfor, at arbejdsstyrken i Midtjylland forventes at stige med 6.450 personer fra 2010 til 2020, en stigning på kun 1,0%.

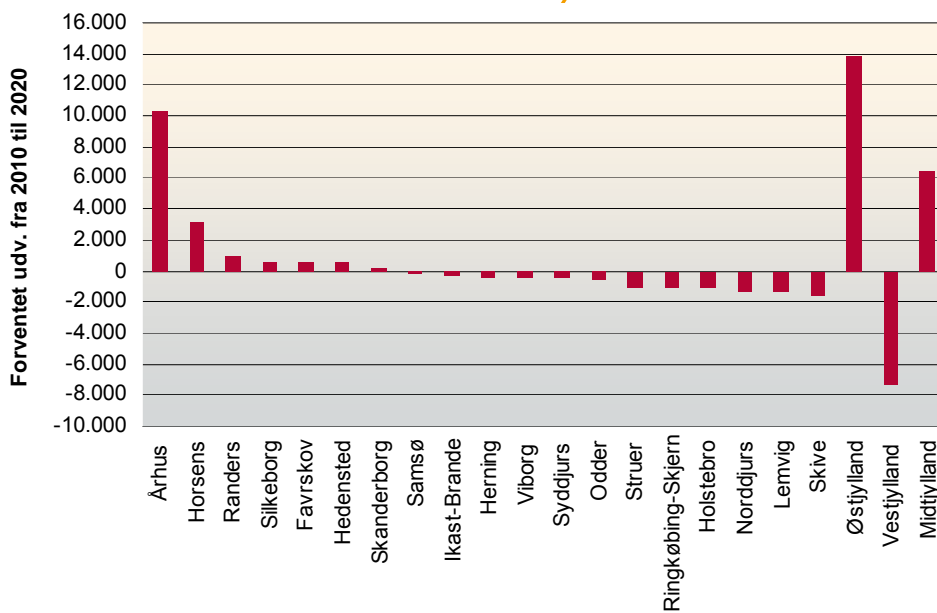
Den samlede arbejdsstyrkeprognose dækker over en skæv geografisk udvikling i arbejdsstyrken. Arbejdsstyrken i Vestjylland forventes således at falde med ca. 7.400 personer frem til 2020 (-3,5%), mens arbejdsstyrken i Østjylland forventes at stige med ca. 13.800 personer i samme periode (+3,3%).

Fordelt på kommuner forventes den mest positive udvikling i Horsens og Århus med en fremgang på 7,6% og 6,5%. Lemvig forventes at få det største fald i arbejdsstyrken på 12,9%, efterfulgt af Struer med et fald på 9,7%, Samsø med 7,6%, Norddjurs med 7,3%, og Skive med 7,1%. Også i Odder Syddjurs, Herning, Holstebro, Ikast-Brande, Ringkøbing-Skjern og Viborg forventes arbejdsstyrken at falde.

⁵ Afgrænses arbejdsstyrken til alle aldersgrupper, er der 664.631 personer, heraf 15.140 under 16 år og 20.032 over 64 år.

⁶ Arbejdsstyrken er fremskrevet på baggrund af befolkningens erhvervsfrekvens pr. 1.1.2009 opdelt på kommune, alder og køn, og den seneste befolkningsprognose fra Danmarks Statistik fra juni 2010. Prognosen illustrerer kun effekten af de demografiske ændringer i befolkningen og tager ikke højde for ændringer i befolkningens tilknytning til arbejdsmarkedet - f.eks. ændringer i tilbagetrækningsmønstret blandt de ældre eller at flere trækker sig tilbage fra arbejdsmarkedet i perioder med lavkonjunktur.

FIGUR 13. FREMSKRIVNING AF ÆNDRING I ARBEJDSSTYRKEN I MIDTJYLLAND FRA 2010 TIL 2020 FORDELT PÅ KOMMUNER

Kilder: Danmarks Statistik, www.statistikbanken.dk og egne beregninger

BESKÆFTIGELSESGREGION MIDTJYLLAND

Søren Frichs Vej 38K st.

8230 Åbyhøj

Telefon: 7222 3700

E-mail: brmidt@ams.dk

NÆRMERE OPLYSNINGER OM ARBEJDSMARKEDSBALANCE OG PROGNOSE:

Lisbeth Kramme, e-mail: lmi@ams.dk, tlf. 72 22 37 06

Steinar Stefansson, e-mail: sst@ams.dk, tlf. 72 22 37 05

VIDEN OM ARBEJDSMARKEDET I MIDTJYLLAND:

Se www.brmidtjylland.dk – og vælg 'Viden om arbejdsmarkedet'

www.brmidtjylland.dk

